

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร
กองทัพภาคที่ 3 เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ประวิธ ธรรมชาติ

รองผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน กองทัพภาคที่ 3

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2566

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับ
ผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก

โดย พันเอก ประวิธ ธรรมชาติ

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2566 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ ดี

พลตรี

(เอกจ ขันดี)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ชนะชัย พลเดชา)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(รัตนะ พัฒนโสภณ)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก

(ชยุตรา ไผ่ล้อม)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ธนิตา วงษ์จินดา)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พินเอก ประวีธ ธรรมชาติ
เรื่อง	แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก
วันที่	6 กันยายน 2566 จำนวนคำ : 8,410 จำนวนหน้า : 26
คำสำคัญ	ชมรม, พัฒนาสัมพันธ์, กองทัพภาคที่ 3
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

เครือข่ายมวลชนของกองทัพบกถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของกองทัพบก การสร้างเครือข่ายมวลชนของกองทัพบกที่มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศทั้งในยามปกติและยามสงคราม ด้วยเหตุผลดังกล่าว กองทัพบกจึงได้เปิดการอบรม หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร (พสบ.) เพื่อพัฒนาเครือข่ายมวลชนให้มีความรู้ความเข้าใจ มีศักยภาพในการร่วมพัฒนาและแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ และวิเคราะห์จุดแข็ง - จุดอ่อนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารของ กองทัพภาคที่ 3 ควรให้มีการจัดกิจกรรมและโครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ สมาชิกควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และภารกิจของชมรม ควรจัดทำคู่มือและระเบียบการปฏิบัติที่มีความชัดเจนให้กับเครือข่ายชมรม ซึ่งจะส่งผลให้การเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายดังกล่าวดำเนินไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้

ABSTRACT

AUTHOR: COLONEL PRAWIT THAMMACHAT
TITLE: Guidelines for strengthening executive relationship development association of the 3rd army area to support of the Royal Thai Army.
DATE: 6 September, 2023 **WORD COUNT :** 8,410 **PAGES :** 26
KEY TERMS: Club, Develop Relationship, 3rd Army Area
CLASSIFICATION: Unclassified

Community networks of the Royal Thai Army (RTA) are considered to be important forces in supporting army operation. Therefore, building effective community networks of the RTA is essential to national security both during regular time and wartime. For that reason, the RTA started the Executive Relation Development Course (ERDC) training in order to develop community networks to gain knowledge and increase capabilities in solving important national problems together. This research aims to study strategic environments and analyze relevant strengths and weaknesses, as well as developing guidelines for strengthening the Executive Relation Development Association of the 3rd Army Area to support army operations. The results showed that strengthening the Executive Relation Development Association of the 3rd Army Area should include activities and projects to strengthen relationship. Members should define roles and duties of the association. Furthermore, clear manuals and regulations should be made for the association. These will finally enable a better direction of community network strengthening.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำเอกสารวิจัย เรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก ” ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่าอย่างสูง โดยเฉพาะ อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา ที่กรุณาให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัย รวมถึงตรวจสอบทุกกระบวนการจัดทำงานทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ นอกเหนือจากข้อเสนอแนะทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยแล้ว ยังได้รับกำลังใจและคำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบพระคุณ พันเอก รัตนะ พัฒนโกณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาสนับสนุนข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย พันเอก ชนะชัย พลเตชา ประธานกรรมการที่กรุณาให้คำปรึกษา รวมถึง พลตรี ฉกาจ ชันดี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่กรุณาอนุมัติให้ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณผู้อยู่เบื้องหลังทุกท่าน ที่สนับสนุนข้อมูลและการจัดทำเอกสารวิจัยฉบับนี้ ให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ตามความมุ่งหวัง ความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทุกท่าน ด้วยความเคารพรัก และหวังว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดผลดีต่อกองทัพบก และประเทศชาติสืบไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
วิธีการศึกษา	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	6
การดำเนินงานด้านมวลชนของกองทัพบกในปัจจุบัน	6
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ส่งผลกระทบต่อ	
การเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับ	
ผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3	12
การวิเคราะห์ จุดแข็งและจุดอ่อน ในการดำเนินกิจกรรมชมรม	
พัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3	15
แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับ	
ผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3	16
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	18
การเปรียบเทียบมวลชนที่สนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก	18
การเสริมสร้างความเข้มแข็งของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคม	22
การพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนทางสังคม	22
บทที่ 4 บทสรุป	24
สรุปผลการวิจัย	24
ข้อเสนอแนะการวิจัย	25
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันบริบทด้านความมั่นคงของชาติ มีความซับซ้อน เชื่อมโยง และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนำมาซึ่งภัยคุกคามทั้งรูปแบบเดิม และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลายเป็นปัญหาสำคัญที่จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อภัยคุกคามความมั่นคงต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชน และประเทศชาติ ในการที่จะขับเคลื่อนให้ประเทศไทยมีความมั่นคงปราศจากภัยคุกคามทุกรูปแบบได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วนของประเทศ โดยเฉพาะ “ภาคประชาชน” ที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ควรได้รับการสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ด้วยเช่นกัน

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ด้านความมั่นคง มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เกราะขีปนาวุธ และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อน ไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด การแก้ปัญหาด้านความมั่นคงจึงไม่เพียงแต่กองทัพ หรือหน่วยงานด้านความมั่นคงเท่านั้น ที่จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา หากแต่ต้องเป็นความร่วมมือของทุกหน่วยงาน และทุกองค์กรในภาครัฐ เอกชน รวมถึงประชาชนทุกคนที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง และเพื่อให้เกิดความร่วมมือของคนในชาติ การแก้ไขปัญหา หรือสนับสนุนการปฏิบัติต่างๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่กองทัพบกจะต้องดำเนินงานด้านมวลชน เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มภาคีเครือข่ายมวลชน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่จะคอยให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วมกับการปฏิบัติภารกิจด้านความมั่นคง ทั้งในยามปกติและยามสงคราม¹

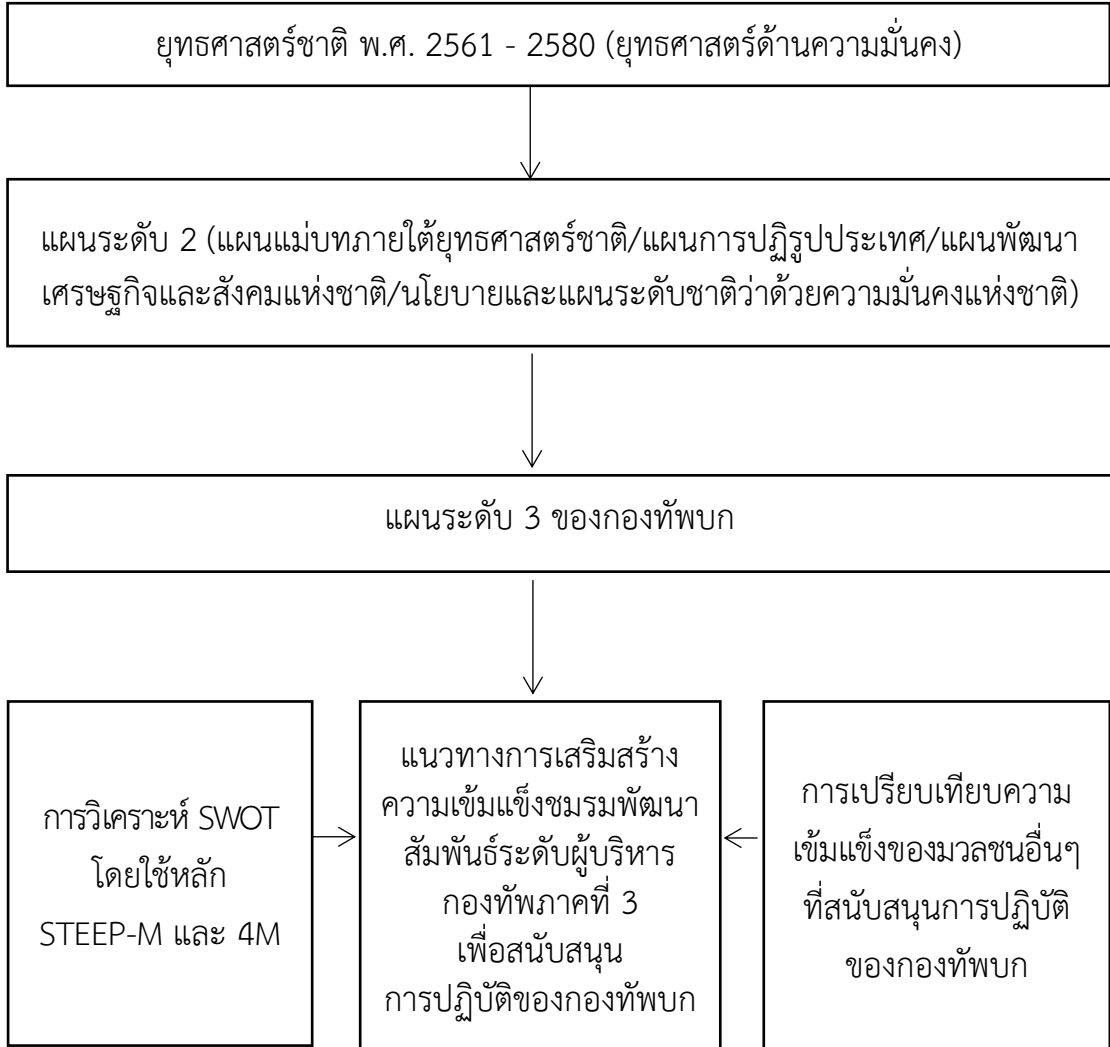
เครือข่ายมวลชนของกองทัพบก ถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุน การปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของกองทัพบกในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ กองทัพบกจึงได้จัดตั้ง เครือข่ายมวลชนที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อสังคม โดยคุณสมบัติของเครือข่าย มวลชน ที่กองทัพบกจัดตั้งขึ้นนั้น จะต้องมีความเป็นจิตอาสา มีความเสียสละ พร้อมทั้งจะ ให้ความช่วยเหลือส่วนรวม และต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข “ชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพบก” หรือ “ชมรม พสบ.ทบ.” เป็นเครือข่ายมวลชนประเภทหนึ่งของกองทัพบกที่ได้รับเชิญ ให้เข้ารับการอบรมหลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพบกและเป็นสมาชิกชมรม เมื่อจบหลักสูตรดังกล่าว การจัดตั้งชมรม พสบ.ทบ. มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและ สร้างความตระหนักรู้ถึงปัญหาภัยคุกคาม และสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายมวลชน ในการป้องกันและแก้ปัญหายภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ผู้เข้ารับ การศึกษาในหลักสูตรนอกจากนายทหารสังกัดกองทัพบกแล้วกลุ่มมวลชนซึ่งเป็นระดับ ผู้บริหารของส่วนราชการและองค์กรภาคเอกชนที่มีศักยภาพ จะได้รับเชิญให้เข้ารับ การศึกษาในหลักสูตรนี้ด้วย เพื่อให้ได้รับทราบและตระหนักถึงบทบาทของกองทัพ ส่วนราชการและองค์กรภาคเอกชน ที่จะต้องร่วมกันธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของ สถาบันชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์ตลอดจนพร้อมที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ของ ประเทศชาติต่อไปในอนาคต ที่ผ่านมากองทัพภาคที่ 1 (ทภ.1) จัดการอบรมในพื้นที่ ส่วนกลาง โดยโรงเรียนกิจการพลเรือนทหารบก (รร.กร.ทบ.) มาแล้ว 28 รุ่น และ มีสมาชิกชมรม พสบ.ทบ. รวมทั้งสิ้น 2,033 คน

สำหรับกองทัพภาคที่ 3 ได้รับมอบหมายให้จัดอบรมหลักสูตร พสบ.ทภ.3 และดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2552 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีสมาชิกที่ผ่านหลักสูตรมาแล้ว 3 รุ่น รวมจำนวน 152 คน ในห้วงที่ผ่านมามากจะเกิดปัญหา ในการประสานความร่วมมือและ การใช้งานกลุ่มมวลชนประเภทสมาชิกชมรม พสบ.ทภ.3 เช่น การขาดการประสาน สอดคล้องในเรื่องของกิจกรรมของสมาชิการดำรงความต่อเนื่องในการร่วมกิจกรรมของ สมาชิก เป็นต้น ส่งผลให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชมรมดังกล่าวในการสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก เพื่อเป็น แนวทางสำหรับกองทัพภาคที่ 3 ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานมวลชนอันจะเป็น กลไกสนับสนุนความมั่นคงในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและงานด้านอื่นๆ ของ กองทัพบกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อ การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3
2. เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็งและจุดอ่อน ในการดำเนินกิจกรรมชมรมพัฒนา สัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. **รูปแบบการวิจัย** แนวทางการวิจัย ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยประยุกต์ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และรูปแบบการวิจัยเชิงเอกสารเป็นแนวทางในการวิจัยตามแนวทางของวิทยาลัยการทัพบก

2. **ขอบเขตการศึกษา** การวิจัยนี้ครอบคลุมในประเด็น จุดอ่อน จุดแข็ง ในการดำเนินกิจกรรมของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงข้อมูล สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3

2. ทำให้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็งในการดำเนินกิจกรรมของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3

3. ทำให้ได้แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่องานด้านมวลชนของกองทัพบก เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติทางทหารทั้งในยามปกติ และยามสงคราม

4. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มมวลชน กองทัพบก เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติต่อไป

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

ในบทที่ 2 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีลำดับหัวข้อหลักในการนำเสนอ ได้แก่ เครือข่ายมวลชนของกองทัพบก, กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานมวลชน, การสร้างเครือข่ายมวลชนของกองทัพบก, รูปแบบการใช้มวลชนของกองทัพบก, การจัดการอบรมหลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารกองทัพบก, สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง, จุดแข็ง จุดอ่อน ปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

การดำเนินงานด้านมวลชนของกองทัพบก

ในปีงบประมาณ 2554 กองทัพบกได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานมวลชนกองทัพบกเพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยต่างๆ ทั้งในและนอกกองทัพบกในการปฏิบัติงานด้านมวลชน และมอบให้มณฑลทหารบกรับผิดชอบจัดตั้งศูนย์ประสานงานในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นกลไกหลักในการสร้างเครือข่ายมวลชนในพื้นที่รับผิดชอบ ให้มีความเข้มแข็งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยประสานการขับเคลื่อนมวลชนและประชาชนในพื้นที่ให้เป็นรูปแบบด้านความมั่นคงเพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกมิติ โดยกองทัพบก มุ่งเน้นในการดำเนินงานมวลชนในเรื่องการเสริมสร้างอุดมการณ์ความรักชาติและความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ หน้าที่ในฐานะพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และให้รู้เท่าทันถึงภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติใน 7 ประเด็นคือ 1) ยาเสพติด 2) แรงงานต่างด้าวและการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 3) การก่ออาชญากรรมข้ามชาติ 4) การทำลายทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม 5) การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 6) ความแตกต่างทางความคิดซึ่งนำไปสู่ความแตกแยก และ 7) การใช้ความรุนแรงต่อกันปัญหาการล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์²

1. กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานมวลชน

กองทัพบกได้กำหนดขอบเขตประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน ด้านจิตวิทยาเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจในด้านความมั่นคงออกเป็น 9 กลุ่ม³ คือ 1) ชุมชนรอบหน่วยทหาร 2) ชุมชนรอบวัง 3) ชุมชนในพื้นที่ปฏิบัติงานของหน่วย

ประกอบด้วยพื้นที่ชายแดนพื้นที่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่บรรเทาสาธารณภัย พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) กลุ่มผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่น 5) ทหารกองประจำการและรวมถึงที่ปลดประจำการแล้ว 6) กลุ่มนักศึกษาวิชาทหาร 7) เยาวชนและประชาชนทั่วไปที่เข้ารับการฝึกอบรมในโครงการต่างๆ ของหน่วย 8) มูลนิธิ สมาคมชมรมและกลุ่มต่างๆ 9) กลุ่มมวลชนอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับ หน่วยทหาร สำหรับกลุ่มมวลชนซึ่งเป็นระดับผู้บริหารของส่วนราชการและองค์กร ภาคเอกชนนั้นกองทัพบกตระหนักดีถึงศักยภาพของกลุ่มมวลชนดังกล่าวจึงเชิญให้เข้ารับการ ศึกษาในหลักสูตรที่สำคัญของกองทัพบกเป็นประจำทุกปีเช่นหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบกและหลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร ทั้งนี้ เพื่อให้รับทราบและ ตระหนักถึงบทบาทของกองทัพ ส่วนราชการ และองค์กรภาคเอกชน ที่จะต้องร่วมกันธำรง รักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนพร้อมที่จะ ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ของประเทศชาติต่อไปในอนาคต⁴

2. การสร้างเครือข่ายมวลชนของกองทัพบก

เครือข่าย หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันใดๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ได้ทำความตกลงกันที่จะประสานหรือเชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้ วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน อย่างเป็นระบบโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ทำกิจกรรมต่างๆ มีการแสดงออกถึงเป็นการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน⁵ อีกทั้ง มีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างสมาชิก ซึ่งอาจเป็นบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่ม กลุ่มต่อกลุ่ม เครือข่ายต่อเครือข่าย กลายเป็นเครือข่ายย่อยภายใต้เครือข่ายใหญ่ ในการ เชื่อมโยงเครือข่ายไม่ได้เป็นเพียงการรวมตัวกันโดยทั่วไป แต่มีเป้าหมายในการทำกิจกรรม ร่วมกันทั้งที่เป็นครั้งคราวหรืออาจเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง จึงเป็นการเชื่อมโยงคนที่มี ความสนใจร่วมกัน พบปะ สังสรรค์ และพัฒนาไปสู่การลงมือร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยเป้าหมายและจุดประสงค์เดียวกัน ดังนั้นเครือข่ายจึงไม่ใช่เป็นเพียงการรวบรวม รายละเอียดบุคคลที่เป็นสมาชิกเท่านั้น แต่มีการจัดระบบให้สมาชิกสามารถดำเนิน กิจกรรมร่วมกันเพื่อบรรลุจุดหมายที่สมาชิกเห็นพ้องต้องกัน สิ่งที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน คือ วัตถุประสงค์ หรือผลประโยชน์ที่ต้องการบรรลุผลร่วมกัน การสนับสนุนช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน สรุปความได้ว่า การสร้างเครือข่ายทางสังคม หมายถึง บุคคล องค์กร หน่วยงานหรือสถาบัน ใดที่มีความสัมพันธ์ร่วมกัน กระทำการทำความตกลงเป็นองค์กรเครือข่าย โดยเชื่อมโยงคน ที่มีความสนใจร่วมกัน พบปะสังสรรค์ และพัฒนาไปสู่การลงมือร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนการจัดกิจกรรม หรือการผลิตระหว่าง องค์กร สมาชิกที่มีจุดประสงค์เดียวกัน⁶

การสร้างเครือข่าย หมายถึง กิจกรรมในการก่อให้เกิดกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนการจัดกิจกรรม หรือการผลิตระหว่างองค์กร สมาชิก การจะสร้างให้เกิดเครือข่ายนั้นจำเป็นต้องอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันมาก่อนหน้าที่จะทำความตกลงเป็นองค์กรเครือข่าย การสร้างเครือข่ายอาจปรากฏในรูปแบบของการจัดตั้งเป็นเครือข่ายใหม่⁷

เครือข่ายเป็นกระบวนการในการบูรณาการและประสานความร่วมมือในการใช้งานกลุ่มมวลชน ทั้งของกองทัพบกและหน่วยงานอื่นในพื้นที่ โดยมีมณฑลทหารบกเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน แบ่งการปฏิบัติเป็น 5 ชั้น⁸ คือ

2.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมเป็นขั้นตอนแรกของการบูรณาการด้านมวลชน ที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์โดยศูนย์ประสานงานมวลชนทุกระดับเป็นแกนกลางในการประสานงานเสริมสร้างความสัมพันธ์ความเข้าใจและปรับทัศนคติในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เป็นการดำเนินงานด้านมวลชนของแต่ละหน่วยงานที่มีอยู่เดิมโดยไม่มีข้อขัดแย้งกัน รวมทั้งกำหนดกรอบแนวความคิดในการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์

2.2 การรวบรวมและจัดระเบียบมวลชน เป็นการสำรวจข้อมูลและจัดทำระบบฐานข้อมูลกับ สวนราชการภาครัฐและเอกชนในพื้นที่เพื่อให้สามารถตรวจสอบและจัดทำบัญชีกลุ่มพลังมวลชนได้อย่างถูกต้อง

2.3 การเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติ เป็นการฝึกอบรมและรณรงค์ปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติหน้าที่ในฐานะพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และให้ความรู้ในเรื่องภัยคุกคามที่กระทบต่อมั่นคงของชาติ

2.4 การสร้างเครือข่ายมวลชน โดยประสานกับทุกภาคส่วนเพื่อจัดสร้างระบบเครือข่ายการประสานงานมวลชนโดยพิจารณาใช้ประโยชน์มวลชนเพื่อสนับสนุนการจัดการทางทหารให้กับกองทัพบกเพื่อแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอย่างเป็นระบบตลอดจน ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มพลังมวลชนมีความเข้มแข็งตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งมวลชนของแต่ละหน่วยงานให้แต่ละกลุ่มมีจิตสำนึกด้านความมั่นคงร่วมและพร้อมเป็นเครือข่ายรักษาความมั่นคงของชาติ

2.5 การดำเนินงานด้านมวลชนเพื่อความมั่นคง โดยกำกับดูแลพลังมวลชนทุกกลุ่มและทุกประเภทในความรับผิดชอบให้เฝ้าระวังและแจ้งเตือนเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีการกระทำในลักษณะที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกมิติ

3. รูปแบบการใช้มวลชนของกองทัพบก

ในการใช้มวลชนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของกองทัพบก สามารถจำแนกออกได้เป็น 5 ลักษณะ⁹ คือ

- 3.1 ขยายอุดมการณ์ความรักชาติไปสู่ญาติพี่น้องคนใกล้ชิดชุมชนและสังคมทั่วไป
- 3.2 ร่วมแสดงพลังความจงรักภักดีความรักชาติและมีจิตสำนึกด้านความมั่นคงโดยเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญต่างๆ ของชาติ
- 3.3 เป็นเครือข่ายเผ่าระวังและแจ้งเตือน
- 3.4 เข้าร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่รัฐ
- 3.5 ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ

4. หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารกองทัพบก

หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร (พสบ.) หรือ Executive Relationship Development Course (ERDC) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา โดยมีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ ประการที่ 1 เพื่อให้ข้าราชการทหาร ตำรวจ ข้าราชการพลเรือน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักธุรกิจภาคเอกชนในระดับผู้บริหารได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทัศนคติและประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้แต่ละฝ่ายมีโลกทัศน์กว้างยิ่งขึ้น ประการที่ 2 เพื่อให้แต่ละฝ่ายสามารถประยุกต์การทำงานให้ประสานสอดคล้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่ 3 เพื่อเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารเป็นหลักสูตรตามแผนการศึกษาของกองทัพบก ตามแถลงหลักสูตรหมายเลข 41 - ค - ฉ.10 มีเนื้อหาการอบรมในเรื่องพลังอำนาจของชาติ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เข้ารับการอบรมและเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เสวนาถึงบทบาทแนวทางในการร่วมพัฒนาและแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ ดังนั้น หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารจึงเป็นหลักสูตรที่ทำให้ข้าราชการทหาร ตำรวจ ข้าราชการพลเรือน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักธุรกิจภาคเอกชน ในระดับผู้บริหารได้มาทำความรู้จักมีความสนิทสนมและแลกเปลี่ยนทัศนคติ ความคิดเห็นในฐานะเพื่อนแล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในภาพรวม อีกทั้งยังเป็นการสร้างบุคลากรให้เป็นเครือข่ายภาคประชาชนเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน¹⁰

5. ยุทธศาสตร์ แผน และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

5.1 ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำมาถึงนโยบายและแผนการปฏิบัติในระดับต่างๆ ในการมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ¹ ส่วนเกี่ยวข้องกับเครือข่ายภาคประชาชน คือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ ให้ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกภพอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสามารถติดตาม ป้องกัน แก้ไขและรับมือกับปัญหาความมั่นคงทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับแบบบูรณาการให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการป้องกันภัยคุกคามทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง เป้าหมายคือ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ดังนั้นเครือข่ายภาคประชาชน จึงมีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนงานความมั่นคงของชาติ ต่อไปในอนาคต

5.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ถือเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลักที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในระยะ 20 ปี ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดไว้ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมีเป้าหมายสำคัญ ประกอบด้วย (ก) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข (ข) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ (ค) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (ง) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ (จ) การบริหารจัดการความมั่นคง มีผลสำเร็จ ที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ¹¹ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น มีการกำหนดแผนย่อย แนวทางการพัฒนา เป้าหมายและตัวชี้วัด ตามหัวข้อย่อย ประกอบด้วย ในช่วงปี พ.ศ. 2561 - 2565 ดำเนินการ “ปรับสภาพแวดล้อม พร้อมแก้ไขปัญหา” ให้ลดระดับลงอย่างมีนัยยะสำคัญ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2570 จะดำเนินการให้ “ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ ไม่เกิด” เอื้อต่อการบริหารประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นฐานนำไปสู่เป้าหมายในช่วงปี พ.ศ. 2571 - 2575 ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศชาติพัฒนา ปวงประชาร่วมผลัดกัน” จนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมายสุดท้ายในห้วงปี พ.ศ. 2576 - 2580 ที่ว่า “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ในที่สุด

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง มีแผนย่อยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคประชาชน จำนวน 1 ประเด็น คือ “การพัฒนาศักยภาพของประเทศ ให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ” เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ป้องกัน แก้ไขปัญหา และรับมือกับภัยคุกคาม รวมทั้งปัญหาที่อาจกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ตลอดจนสามารถพิทักษ์ รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการพัฒนาประเทศ ได้ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย¹²

5.3 แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกองทัพบก

แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกองทัพบก มีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นกองทัพบกที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค”¹³ โดยมีแผนปฏิบัติการ จำนวน 6 เรื่อง ประกอบด้วย การพิทักษ์รักษา การเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์และการปฏิบัติตามราชประสงค์, การปฏิบัติการทางทหารเพื่อรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ, การรักษาความมั่นคงของรัฐ, การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ, การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน และการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายทหารกองหนุน¹⁴ โดยมีประเด็นเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 คือ การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน และการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายทหารกองหนุน โดยมี ความเกี่ยวข้อง กับกิจกรรมในเรื่อง การพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน การฝึกกำลังและทรัพยากรจากทุกภาคส่วน บูรณาการความร่วมมือทั้งจากในและนอกประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ หรือสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ แสวงประโยชน์จากการฝึกกำลังและทรัพยากรจากทุกภาคส่วน บูรณาการความร่วมมือทั้งจากในและนอกประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ที่ส่งผลกระทบต่อ การสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 ดำเนินการบนพื้นฐานแนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก STEEP-M ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสังคม (Social)

การปฏิบัติการกิจของกองทัพบกถือเป็นกลไกสำคัญที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่ผ่านมาภาพลักษณ์ของกองทัพบกเป็นที่รับรู้ว่าเป็นหน่วยงานที่ปกป้องประเทศชาติประชาชน ดูแลรักษาบ้านเมือง ปกป้องพระมหากษัตริย์ เป็นหน่วยงานที่มีความห่วงใยคอยช่วยเหลือประชาชน หน่วยงานที่คอยป้องกันการรุกรานเขตแดน และการรักษาความสงบภายในประเทศ ดังคำขวัญของกองทัพบกที่ว่า "กองทัพบกเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์และประชาชน" อีกทั้งประชาชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของหน่วยทหารได้แก่ด้านกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ ที่มีความพร้อมในทุกวิกฤตการณ์ในเรื่องความมีระเบียบวินัยอดทนเสียสละการเป็นที่พึ่งเมื่อมีภัยพิบัติและเป็นที่พึ่งอื่นๆ ของประชาชน

ในทุกโอกาส แต่อย่างไรก็ตามกองทัพบกมักเป็นเป้าหมายทางการเมืองที่ถูกโจมตี โดยเฉพาะเรื่องของงบประมาณ และการทำงานที่ไม่ใช่ภารกิจโดยตรงทางทหาร เช่น การบรรเทาสาธารณภัยการบริการประชาชนในห้วงวันหยุดยาว การแก้ไขปัญหาสินค้า การเกษตรราคาตกต่ำและล้นตลาด เป็นต้น

2. ด้านเทคโนโลยี (Technological)

กองทัพยุคยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยี ที่สามารถใช้ในการประชาสัมพันธ์และการปฏิบัติงานได้ เช่น ช่องทางสื่อออนไลน์ มีสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายของกองทัพภาคที่ 3 ครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งเทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์มีพัฒนาการความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทำให้การรับรู้ของภาคประชาชนและหน่วยงานภาคเอกชนสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทำให้การประชาสัมพันธ์ของหน่วยมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยยังไม่มีกระบวนการในส่วนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งบุคลากรของหน่วยยังขาดความรู้ความชำนาญ ในการใช้งานด้านเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัย ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลและการแลกเปลี่ยนข้อมูล ยังขาดความสมบูรณ์ ทำให้ไม่สะดวกในการทำงาน เกิดความล่าช้า

3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic)

ปัจจุบันเริ่มเข้าสู่สภาวะเศรษฐกิจฟื้นตัว ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด 19 โดยสภาพเศรษฐกิจมีแนวโน้มปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น ทำให้กลุ่มภาคเอกชนมีความสนใจที่จะพัฒนาเครือข่ายในการดำเนินกิจการของตนเองให้ก้าวหน้ามากขึ้นโดยเฉพาะภาคธุรกิจ นำเข้าและส่งออกสินค้า ตามแนวชายแดน แต่เศรษฐกิจของประเทศยังอยู่ในห้วงของการปรับตัว จึงส่งผลให้งบประมาณของกระทรวงกลาโหมที่มีอย่างจำกัด ในด้านการฝึกศึกษาถูกปรับลดลงด้วย ส่งผลให้การวางแผนงานในเรื่องของการดำเนินกิจกรรมของ กิจการมวลชน นั้นต้องปรับแผนงานลดลงตามไปด้วย

4. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental)

สังคมตระหนักรู้และตื่นตัวถึงแนวโน้มภัยพิบัติในอนาคตจากสภาวะโลกร้อนเพื่อเตรียมรับมือจัดการกับภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น การป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัยโดยเป็นความร่วมมือกันทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อมีการบูรณาการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมีการเตรียมพร้อมตั้งแต่ยามปกติและการสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสร้างความยั่งยืน ให้กับทรัพยากรธรรมชาติ แต่เนื่องจากภัยพิบัติเป็นวิกฤตที่เกิดขึ้นในห้วงเวลาสั้น เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม ไฟป่าและหมอกควัน จึงขาดการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่าง

ชัดเจนในการบริหารจัดการสถานการณ์วิกฤต อีกทั้งแผนปฏิบัติของแต่ละภาคส่วนยังขาดการประสานสอดคล้องที่เหมาะสม

5. ด้านการเมือง ความมั่นคง (Political)

กองทัพบกให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านกิจการมวลชน การสร้างภาคีเครือข่ายมวลชนทั้งภาครัฐเอกชนและประชาชนซึ่งจะเป็น ผู้ให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วมกับกองทัพบกในการปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคง รัฐบาลและกองทัพบกได้มอบภารกิจให้กองทัพภาคที่ 3 เป็นองค์กรหนึ่งในการช่วยพัฒนาประเทศ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับส่วนราชการในพื้นที่ตามแนวชายแดน อย่างไรก็ตามความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศ ที่มีระยะเวลายาวนาน จึงสร้างให้เกิดความแตกแยกทางความคิดซึ่งมีทั้งกลุ่มที่ให้การสนับสนุนกองทัพบกและกลุ่มที่มีแนวความคิดที่มีทัศนคติเชิงลบต่อกองทัพบกอีกทางหนึ่งด้วย มีการวิวัฒนาการในการก่อให้เกิดปัญหาในรูปแบบใหม่ๆ อันเกิดจากเทคโนโลยีที่เจริญอย่างรวดเร็ว วิกฤตทางการเมืองที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม และใช้ประชาชนเป็นเครื่องมือทางการเมือง และความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ไม่มีความแน่นอน เช่น การเปลี่ยนแปลงผู้นำ เป็นต้น ส่งผลให้การขับเคลื่อนงานภาคประชาสังคมมีอุปสรรค

6. ด้านการทหาร (Military)

กองทัพบกในส่วนของ กองทัพภาคที่ 3 นั้น มีศักยภาพในด้านกำลังพล และยุทธโศปกรณ์ในการปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการอื่น ทั้งการปฏิบัติการกิจทางทหาร และที่มีใช้ทางทหารมีที่ตั้งของหน่วยต่างๆ กระจายอยู่ในทุกๆพื้นที่ของ ภาคเหนือ ซึ่งสามารถใช้กำลังแก้ปัญหาค้นเหตุการณ์ สามารถสนองตอบการปฏิบัติงาน ตามนโยบายของรัฐบาล และกองทัพบกได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีกระบวนการตกลงใจที่เป็นระบบและรัดกุม อนึ่งข้าราชการทหาร ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการพลเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักธุรกิจภาคเอกชนได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทัศนคติและประสบการณ์ ทำให้แต่ละฝ่ายมีความเข้าใจซึ่งกันและกันจึงเป็นการสร้างโอกาสให้มีการประสานงานกัน อย่างประสานสอดคล้องมากขึ้น เกื้อกูลต่อการปฏิบัติการกิจทางทหาร แต่ยังคงพบว่า ข้าราชการพลเรือน เอกชน และภาคประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าทหารทำอะไรในยามปกติ ทำให้ขาดแรงสนับสนุนในการทำงานของกองทัพ และทัศนคติของภาคประชาชนเห็นว่า สังคมทหารเป็นสังคมปิด รวมทั้งแผนการปฏิบัติของแต่ละภาคส่วนแต่ละองค์กรมีความแตกต่างกันจึงทำให้ต้องมีการปรับแผนการปฏิบัติ และวิธีการ หลักการปฏิบัติให้สอดคล้องกันในแต่ละการปฏิบัติ

จุดแข็ง - จุดอ่อน ของปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้อง

จากการประเมินสภาพปัจจุบันของการดำเนินกิจกรรมของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 ในภาพรวม โดยใช้หลักการบริหาร 4 M ประกอบด้วย บุคลากร, งบประมาณ, เครื่องมือ และการจัดการ ในการดำเนินการดังกล่าว พบจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ดังต่อไปนี้

1. จุดแข็ง (Strengths)

1.1 กลุ่มสมาชิก เป็นบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการทหาร ตำรวจ ชั้นยศ พันเอก ข้าราชการพลเรือน/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (มีตำแหน่งระดับรองผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าระดับ ซี 8 ขึ้นไป) และนักธุรกิจภาคเอกชนในระดับผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพในการที่จะส่งเสริม และสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาด้านความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ โดยใช้แนวทางทุนปรัชญาเพื่อความมั่นคง (ทปค.) ด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ทุน คือ ทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ทุนทางสังคม (Social Capital) และทุนทรัพย์สิน (Asset Capital) เป็นกลไกหลัก

1.2 ในกลุ่มสมาชิกภาคเอกชน ซึ่งเป็นผู้บริหารธุรกิจเจ้าของกิจการ จะเป็นกลุ่มหลักที่มีทุนทรัพย์สิน (Asset Capital) ที่สามารถแปลงงบประมาณต่างๆ เพื่อนำทรัพยากรมาใช้ในการแก้ปัญหาตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากกลุ่มสมาชิกภาคเอกชน ซึ่งเป็นผู้บริหารธุรกิจเจ้าของกิจการ มีจำนวนมาก จะทำให้มีทุนทรัพย์สินเกิดความมั่งคั่ง จะทำให้กิจกรรมหรือการแก้ปัญหาด้านความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ ได้

1.3 ทรัพยากรที่ทั้งปวง ของแต่ละคนที่มีทุนทางสังคมอยู่นั้น สามารถเป็นเครือข่ายจิตอาสาในการขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกัน รวมทั้งการแสวงประโยชน์จากสิ่งอุปกรณ์ของหน่วยมาใช้ในการขับเคลื่อนกิจกรรมได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

1.4 การบริหารจัดการ มีหน่วยผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนและมีแบบแผนรองรับการปฏิบัติ

2. จุดอ่อน (Weaknesses)

2.1 สมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทของกองทัพ จึงทำให้ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตามพันธกิจของ กองทัพภาคที่ 3 สืบเนื่องมาจากความหลากหลายในสาขาอาชีพ ซึ่งแต่ละคนจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน จึงขาดการละเลยพฤติกรรม หรือความมีตัวตนของแต่ละบุคคล ให้เกิดการมองภาพที่เป็นองค์รวมของแต่ละภารกิจ เมื่อมีการระดมความคิดในแต่ละครั้ง

2.2 องค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมที่เป็นหุ้นส่วนทางสังคม ต่างฝ่ายต่างทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบที่เป็นวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ฝั่งขาดการบูรณาการงาน ส่วนใหญ่เป็นการทำงานตามนโยบายของผู้บริหารองค์กรที่ได้กำหนดกรอบงานไว้แล้ว และใช้หลักบริหารงบประมาณตามแผนงานโครงการประจำปี องค์กรภาครัฐมีกฎระเบียบมากเกินไปและมีการบริหารจัดการยุ่งยากซ้ำซ้อน การบริหารจัดการด้านงบประมาณภาครัฐจึงมีความล่าช้าและไม่เพียงพอในการดำเนินงาน

2.3 ทรัพยากรของภาครัฐ บางประเภทมีข้อจำกัดเรื่องของระเบียบการใช้สอย เช่น รถยนต์ขององค์กร หรือ ทางราชการ หากใช้ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อาจก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้

2.4 การบริหารจัดการ ที่ยึดติดกับระบบราชการทำให้มีขั้นตอนดำเนินการหลายขั้นตอนทำให้เกิดความล่าช้า ไม่ยืดหยุ่นและประสานสอดคล้องกับภาคเอกชน การบริหารจัดการภายใน ในทุกระดับหน่วยยังต่างคนต่างทำขาดกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง กระบวนการตัดสินใจที่ต้องใช้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทำให้บางครั้งการขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างช้าๆ และยังไม่มีการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ในการใช้แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 รวมทั้งการนำจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการ/โครงการ/กิจกรรม ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ตามหลักการบริหาร 4 M ข้างต้นมาพิจารณาใช้ส่งเสริมจุดแข็งและปรับปรุงจุดอ่อน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

สมาชิกในเครือข่ายต้องมีการสร้างการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน มีความเหมือนกันในความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้และเข้าใจในเหตุผลที่จะเข้ามาร่วมเป็นเครือข่าย มีสร้างการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นเป้าหมายจะมุ่งไปด้วยกัน มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนของเครือข่าย มีการสร้างความร่วมมือโดยการจัดทำข้อตกลงร่วมกันและการใช้กลไกคณะกรรมการในการขับเคลื่อนดำเนินงานหรือกิจกรรม มีการเสริมสร้างซึ่งกันและ โดยการนำจุดแข็งของแต่ละคนนำไปแก้ไขจุดอ่อนของสมาชิกคนอื่นในเครือข่าย มีการฟังพากันและกันระหว่างสมาชิกเครือข่าย จะทำให้สมาชิก

เครือข่ายมีความสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่น และส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในเชิงแลกเปลี่ยนการทำกิจกรรมร่วมกัน อาทิ การพบปะพูดคุย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการประชุมสัมมนา อันส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันทำให้เกิดความผูกพันมากกว่าการดำเนินการตามสั่งการ¹⁵ อนึ่งสมาชิกต้องคัดเลือกผู้นำที่มีความเข้มแข็ง เป็นผู้อุทิศตนทำงานอย่างจริงจัง มีคุณธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกในชมรมตลอดจน เป็นผู้สามารถประสานงานกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคธุรกิจได้เป็นอย่างดี

2. ด้านงบประมาณ และเครื่องมือ

มีการระดมการใช้ทรัพยากร และ งบประมาณ อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ โดย เป็นทรัพยากรในพื้นที่ทั้งปวง ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน รวมถึงแห่งจิตอาสา เครือข่ายรวมทั้งภาครัฐเอกชนและประชาชนที่มีศักยภาพ เช่น วัสดุ สิ่งของ แรงกายแรงใจ กำลังใจ งบประมาณ เพื่อนำทรัพยากรเหล่านี้มาใช้สนับสนุนการดำเนินงานของชมรม รวมทั้งมีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น รับรู้แนวทางและดำเนินการเป็นไปทิศทางเดียวกัน และพร้อมสนับสนุนหรือให้ข้อเสนอแนะ มีการเรียนรู้ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายและติดต่อสื่อสารกันหลากหลายรูปแบบ

3. ด้านการบริหารจัดการ

จัดให้มีคู่มือการปฏิบัติ หรือ ระเบียบรองรับการจัดตั้งเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายอย่างยั่งยืน มีการบูรณาการบริหารจัดการร่วมกัน โดยทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบร่วมกัน ภายใต้วิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้วยความสมัครใจ และจุดมุ่งหมายร่วมกัน ต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน อย่างเป็นระบบและมีความเป็นเอกภาพในการบริหารงานร่วมกัน โดยให้ความสำคัญกับความรวดเร็ว ทันเวลา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และต่างฝ่ายต่างตอบแทนผลประโยชน์ร่วมกันบนฐานความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วนทางสังคม

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

ในบทที่ 3 เป็นการอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการทบทวนเอกสารข้อมูลจากงานวิจัย เอกสารวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการอภิปรายผล รายละเอียดมีดังนี้

การเปรียบเทียบมวลชนที่สนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเครือข่ายมวลชน ประเภทนักศึกษาวิชาทหารซึ่งเป็นเครือข่ายมวลชนที่กองทัพบกให้ความสำคัญในปัจจุบัน และเครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน ซึ่งมีเครือข่ายทั่วประเทศ ทั้งพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน มาเปรียบเทียบกันในการจัดตั้งเครือข่าย บทบาทหน้าที่และภารกิจ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ ขวัญกำลังใจ และการเชิดชูเกียรติ และคู่มือระเบียบการปฏิบัติ ดังนี้

1. การจัดตั้งเครือข่าย

1.1 เครือข่ายนักศึกษาวิชาทหาร มีรูปแบบการจัดตั้งที่ชัดเจน ตามนโยบายการใช้กำลังพลสำรอง ในการพัฒนาระบบกำลังสำรอง ภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. 2558¹⁶

1.2 เครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน มีรูปแบบการจัดตั้งที่ชัดเจน ในแผนการขับเคลื่อนมวลชนของกองทัพบก ตามหนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กห 0405/4300 ลง 11 ธ.ค. 62 เรื่องการจัดตั้งและขยายเครือข่ายมวลชนของกองทัพบก ปีงบประมาณ 2563¹⁷

1.3 เครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร มีรูปแบบการจัดตั้งที่ชัดเจน ตามหนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กห 0405/2211 ลง 13 ก.ค. 54 เรื่องขออนุมัติจัดตั้งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร (ชมรม พสบ.) เพื่อเป็นการเสริมสร้างพลังความสามัคคีและความร่วมมือร่วมใจ ของผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตร ในอันที่จะนำเอาความมีศักยภาพ ในการทำคุณประโยชน์ต่อกองทัพบก¹⁸

2. บทบาทหน้าที่และภารกิจ

2.1 เครือข่ายนักศึกษาวิชาทหาร มีการกำหนดที่ชัดเจน ตามนโยบายการใช้กำลังพลสำรอง ในการพัฒนาระบบกำลังสำรอง ภายใต้บทบัญญัติของ พระราชบัญญัติ

กำลังพลสำรอง พ.ศ. 2558 กล่าวคือ เป็นทหารกองหนุนที่มีความรู้พื้นฐานทางทหาร มีคุณลักษณะทางทหารและอุดมการณ์ทางทหาร มีทัศนคติที่ดีและเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ

2.2 เครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน มีการกำหนดที่ชัดเจน กล่าวคือ การสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือน และหน่วยต่างๆ ของกองทัพบกตามศักยภาพ และขีดความสามารถ ด้วยความสมัครใจ ตามหนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กท 0405/2523 ลง 23 ก.ค. 63 เรื่อง ขออนุมัติกรอบแนวทางการดำเนินงาน และแนวทางการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการมวลชน และอาสาสมัครกิจการพลเรือนของกองทัพบก¹⁹

2.3 เครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร มีการกำหนดที่ไม่ชัดเจน เพียงแต่มีการกล่าวไว้อย่างกว้างๆ ในหนังสือ กรมยุทธการทหารบก ที่ กท 0403/041 ลง 27 ก.ค. 37 เรื่องขออนุมัติหลักการเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร²⁰ ว่า “ให้การสนับสนุนกองทัพบก ในด้านต่างๆ”

3. สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ

3.1 เครือข่ายนักศึกษาวิชาทหารมีการกำหนดที่ชัดเจน อาทิ การมีสิทธิในการแต่งเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหาร ตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหาร และเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. 2521²¹ อีกทั้งการได้สิทธิลดวันรับราชการ ในกองประจำการ การยกเว้นไม่เรียกเข้ากองประจำการในยามปกติ และสิทธิการแต่งตั้งยศทหาร ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. 2503²²

3.2 เครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน มีการกำหนดที่ไม่ชัดเจน ตามหนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กท 0405/4300 ลง 11 ธ.ค. 62 เรื่อง การจัดตั้งและขยายเครือข่ายมวลชนของกองทัพบก ปีงบประมาณ 2563¹⁷ กล่าวคือ สวัสดิการของอาสาสมัครกิจการพลเรือน ให้พิจารณาตามความเหมาะสม

3.3 เครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร ไม่มีการกำหนดชัดเจน เนื่องจากส่วนมากจะเป็นสมาชิกที่มีความพร้อม และมีความสมัครใจในการร่วมกิจกรรม

4. ขวัญกำลังใจและการเชิดชูเกียรติ

4.1 เครือข่ายนักศึกษาวิชาทหาร มีการกำหนดที่ชัดเจนในการแต่งตั้งยศทหาร ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. 2503 อาทิ ผู้ที่จบจากการฝึกอบรมหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 5 จะได้รับการแต่งตั้งยศเป็นที่ร้อยตรี ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3 และสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือหลักสูตรการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่า เมื่อได้รับ

ขึ้นทะเบียนกองประจำการและปลดเป็นกองหนุนแล้วจะได้รับการแต่งตั้งยศเป็นสิบเอก และบรรจุเป็นกำลังพลสำรอง โดยไม่ต้องเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการอีก²²

4.2 เครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน มีการกำหนดเครื่องแต่งกาย ที่เป็นสัญลักษณ์และเป็นการเชิดชูเกียรติ ตามหนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กท 0405/2325 เรื่อง ขออนุมัติการแต่งกายให้กับมวลชนของกองทัพบก 15 กรกฎาคม 2562²³

4.3 เครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร มีการกำหนดที่ชัดเจน ในเรื่องของการเชิดชูเกียรติสมาชิก โดยการจัดทำเครื่องหมายพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ 588/2557 เรื่องเครื่องหมายพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร สั่ง ณ วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2557 ซึ่งผู้ที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรดังกล่าว มีสิทธิได้รับการประดับเครื่องหมายพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร²⁴

5. คู่มือและระเบียบการปฏิบัติ

5.1 เครือข่ายนักศึกษาวิชาทหาร มีการกำหนดที่ชัดเจนในคู่มือนักศึกษาวิชาทหาร หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน และระเบียบหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชาการฝึก และการสอบนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. 2561

5.2 เครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน ไม่มีการกำหนดที่ชัดเจน

5.3 เครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร ไม่มีการกำหนดที่ชัดเจน

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบมวลชนที่สนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก

รายการเปรียบเทียบ	เครือข่ายนักศึกษา วิชาทหาร	เครือข่ายอาสาสมัคร กิจการพลเรือน	ชมรมพัฒนาสัมพันธ์ ระดับผู้บริหาร
1. การจัดตั้งเครือข่าย	มีรูปแบบชัดเจน	มีรูปแบบชัดเจน	มีรูปแบบชัดเจน
2. บทบาทหน้าที่และ ภารกิจ	มีกำหนดใน พรบ.กำลังพลสำรอง พ.ศ. 2558	มีกำหนดตามหนังสือ กร.ทบ. ที่ กท 0405/2523 ลง 23 ก.ค. 63	กำหนดไม่ชัดเจน
3. สิทธิประโยชน์และ สวัสดิการ	มีกำหนดใน พรบ.เครื่องแบบ นักศึกษา วิชาทหาร พ.ศ. 2521 และ พรบ.ส่งเสริมการฝึก วิชาทหาร พ.ศ. 2503	กำหนดไว้ไม่ชัดเจน	ไม่มีกำหนดไว้
4. ขวัญกำลังใจและ การเชิดชูเกียรติ	มีกำหนดใน พรบ. ส่งเสริมการฝึกวิชา ทหาร พ.ศ. 2503	มีกำหนดตามหนังสือ กร.ทบ.ที่ กท 0405/2325 ลง 15 ก.ค. 62	มีกำหนดในคำสั่ง กท ที่ 588/2557 เรื่อง เครื่องหมายพัฒนา สัมพันธ์ระดับ ผู้บริหาร สั่ง ณ วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2557
5. คู่มือระเบียบ การปฏิบัติ	มีกำหนดใน พรบ.กำลังพลสำรอง 2558	กำหนดไว้ไม่ชัดเจน	ไม่มีกำหนดไว้

จากตารางเปรียบเทียบการจัดตั้งเครือข่ายทั้ง 3 เครือข่าย จากการเทียบเคียงเครือข่าย นักศึกษาวิชาทหารและเครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน กับเครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร พบว่าทั้ง 3 เครือข่ายมีรูปแบบของการจัดตั้งที่ชัดเจน มี กฎหมาย หรือ อนุมัติหลักการรองรับ ส่วนในเรื่องของบทบาทหน้าที่และภารกิจปรากฏว่าเครือข่ายนักศึกษาวิชาทหารและเครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือน จะมีหลักกฎหมาย

และอนุมัติหลักการรองรับแต่เครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารนั้นไม่มี สำหรับด้านสิทธิประโยชน์และสวัสดิการเครือข่าย นักศึกษาวิชาทหารมีความชัดเจนในส่วนของเครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือนและเครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารไม่มีความชัดเจน ด้านขวัญกำลังใจและการเชิดชูเกียรติทั้ง 3 เครือข่ายมีความชัดเจนและได้รับตามสถานะ ด้านคู่มือและระเบียบการปฏิบัติงานเครือข่าย นักศึกษาวิชาทหารมีคู่มือและระเบียบการปฏิบัติที่ชัดเจนซึ่งแตกต่างไปจากเครือข่ายอาสาสมัครกิจการพลเรือนและเครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารไม่มีการกำหนดที่ชัดเจน

หากมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และภารกิจ คู่มือและระเบียบการปฏิบัติให้กับเครือข่ายชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร มีความชัดเจนยิ่งขึ้นก็จะส่งผลให้การเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายดังกล่าวดำเนินไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคม

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบร่วมกัน มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีความสมัครใจและจุดมุ่งหมายร่วมกันในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม รวมทั้งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน ร่วมกันอย่างชัดเจน ซึ่งในการจัดสวัสดิการสังคมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นหุ้นส่วนทางสังคมทุกภาคส่วนต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความเป็นเอกภาพร่วมกัน โดยให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และต่างฝ่ายต่างตอบแทนผลประโยชน์ร่วมกันบนฐานความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วนทางสังคม ด้วยเหตุนี้ องค์กรสาธารณประโยชน์จะต้องมีการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนในการจัดสวัสดิการสังคมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมร่วมกันอย่างรับผิดชอบ สมัครใจ และมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการจัดสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น²⁵

การพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนทางสังคม

การพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกประเทศควรมี การเป็นหุ้นส่วนทางสังคมสร้างขึ้นบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมและอาศัยการสื่อสารแบบเปิดระหว่างสมาชิกทุกคน การสนับสนุนซึ่งกันและกัน กิจกรรมที่วางแผนไว้ล่วงหน้า และการตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งฝ่ายที่ร่วมมือกันต้องเคารพซึ่งกันและกันและหลักการของความซื่อสัตย์ ความเมตตา การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น ความไว้วางใจ ความสมัครใจ และความเท่าเทียมกัน ที่ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนทางสังคม

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมของเครือข่าย
ชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร มีความจำเป็น อย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามา
มีส่วนรับผิดชอบร่วมกัน มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีความสมัครใจและจุดมุ่งหมาย
ร่วมกันต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความเป็นเอกภาพ
ร่วมกัน โดยให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และต่างฝ่ายต่างตอบแทน
ผลประโยชน์ร่วมกันบนฐานความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วนทางสังคม จึงจะส่งผลให้การดำเนิน
กิจการชมรมเป็นด้วยความยั่งยืน

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 ในการสนับสนุนการปฏิบัติของกองทัพบก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อการสร้าง ความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 2) เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง และจุดอ่อน ในการดำเนินกิจกรรมชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 และ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายทางสังคม และการสร้างการเป็น หุ้นส่วนทางสังคม ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร ในห้วงระหว่างเดือนธันวาคม 2565 ถึง เดือนพฤษภาคม 2566 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินกิจกรรมของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 และปัญหาที่ผ่านมา เกิดขึ้นภายใต้บริบทของกฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผน และนโยบาย ที่เกี่ยวข้อง สถานการณ์ของปัญหาความมั่นคง และสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและด้านการทหาร ยังส่งผลกระทบต่อขับเคลื่อนการพัฒนาชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 ด้วย ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันพบว่า การบริหารจัดการมี ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ในด้านบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ และการจัดการ

กองทัพบก โดยกรมกิจการพลเรือนทหารบก ในฐานะหน่วยรับผิดชอบหลักในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานมวลชนกองทัพบกเพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยต่างๆ ทั้งในและนอกกองทัพบก ในการปฏิบัติงานด้านมวลชน ซึ่งกองทัพบกได้จัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนกับหน่วยทหาร ในแต่ละพื้นที่ ในการป้องกันและแก้ปัญหาภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดย ชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหารกองทัพบก (ชมรม พสบ.) ทั้งนี้ กองทัพบกสามารถ นำแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพภาคที่ 3 ดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

การเสริมสร้างความเข้มแข็งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพอากาศที่ 3 ผู้วิจัยเห็นควรให้มีการจัดกิจกรรม และโครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ สมาชิกชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพอากาศที่ 3 ซึ่งถือเป็นโครงการที่สามารถตอบสนองต่อความมั่นคงภายในประเทศ ตามที่กองทัพบกกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ก่อให้เกิดความร่วมมือ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในชมรมด้วยกัน และหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อดำรงความเป็นเครือข่ายได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มสมาชิก ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายสมาชิกชมรม ได้เป็นอย่างดี ควรมีการจัดกิจกรรมหลักที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดตั้งเครือข่าย และคัดเลือกผู้นำรวมถึงคณะทำงานของแต่ละรุ่น เพื่อดำเนินการบริหารจัดการ และขับเคลื่อนกิจกรรม
2. การประชุมสมาชิกชมรมประจำปี เพื่อชี้แจงนโยบาย และแนวทางการดำเนินงาน
3. การจัดสัมมนาระหว่างสมาชิกชมรมในพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือ และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานต่อไป
4. การจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน หรือกิจกรรมจิตอาสา เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกชมรม และเป็นการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม
5. การจัดกิจกรรมเครือข่ายสมาชิกสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ปีละ 2 ครั้ง
6. การจัดกิจกรรมการกุศลประจำปีเพื่อหารายได้ในการดำเนินกิจกรรมของชมรม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กองทัพบก ควรตั้งคณะทำงานในการปรับปรุงแนวทางการพัฒนา และเสริมสร้างมวลชนของกองทัพบก เพื่อความยั่งยืนและทันสมัย โดยรับผิดชอบ อำนวยการวางแผน และประเมินผลอย่างเป็นระบบเป็นการเฉพาะ

1.2 ต้องประสานความร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ ทั้งฝ่ายทหาร ฝ่ายปกครอง ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายสื่อสารมวลชน ฝ่ายท้องถิ่น/ชุมชน จึงจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อความยั่งยืนของเครือข่ายมวลชน

1.3 ด้านเทคโนโลยีในการสื่อสารมีส่วนสำคัญในการสร้างการรับรู้และแนวทางการดำเนินงานเป็นไปทิศทางเดียวกัน มีการเรียนรู้ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย ควรหลากหลาย ทันสมัย มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเมื่อมีการวางแผนและดำเนินการในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองทัพอากาศที่ 3 แล้ว ควรมุ่งเน้นการวิจัยประเมินผลเพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก.13, ตุลาคม 2561.
2. คำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 417/54 เรื่องการจัดตั้งศูนย์ประสานงานมวลชน กองทัพบก ลง 23 มีนาคม 2554.
3. หนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ด่วน ที่ กท 0405/878 การจัดตั้งศูนย์ประสานงาน มวลชน กองทัพบก ลง 23 มีนาคม 2554.
4. วาริส ทรวงโพธิ์, พันเอก. การบูรณาการงานด้านมวลชนของกรมกิจการพลเรือนทหารบกเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกองทัพบก[เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2563.
5. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ . การจัดการเครือข่าย : กลยุทธ์ที่สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา .กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย จำกัด; 2543.
6. สนธยา พลศรี. เครือข่ายการเรียนรู้ในงานพัฒนาชุมชน .กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์; 2550.
7. นฤมล นิราทร. การสร้างเครือข่ายการทำงาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2543.
8. อำนวย ฤทธิบาล, พันเอก. แนวทางการพัฒนาทหารกองหนุนเพื่อสนับสนุนงานด้านมวลชนของมณฑลทหารบกที่ 34 [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2562.
9. หนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ด่วน ที่ กท 0405/1634 เรื่องขออนุมัติจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานมวลชนกองทัพบกประจำปี งบประมาณ 2554 ลง 1มิถุนายน 2554.
10. หลักสูตรการอบรม โรงเรียนกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหารบก หมายเลขหลักสูตรที่ 41-ค-ฉ.10 ลง 29 ธันวาคม 2560.
11. สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (1) ประเด็นความมั่นคง พ.ศ. 2561 - 2580. กรุงเทพฯ: 2561.
12. กรมยุทธการทหาร. แผนปฏิบัติราชการกองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. 2563 - 2565. 2563.
13. สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก. แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกองทัพบก. 2563.

14. กองทัพบก นโยบายการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน ประจำปีงบประมาณ 2566.
15. ธีรพัฒน์ ธาระนารถ. แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ. วิทยาลัยการทัพบก; 2565.
16. พระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พุทธศักราช 2558. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนที่ 127 ก. 30 ธันวาคม 2558.
17. หนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กท 0405/4300 ลง 11 ธ.ค. 62 เรื่อง การจัดตั้งและขยายเครือข่ายมวลชนของกองทัพบก ปีงบประมาณ 2563.
18. หนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กท 0405/2211 ลง 13 ก.ค. 54 เรื่อง ขออนุมัติจัดตั้งชมรมพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร (ชมรม พสบ.).
19. หนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กท 0405/2523 ลง 23 ก.ค. 63 เรื่อง ขออนุมัติกรอบแนวทางการดำเนินงานและแนวทางการปฏิบัติของชุดปฏิบัติการมวลชนและอาสาสมัครกิจการพลเรือน ของกองทัพบก
20. หนังสือ กรมยุทธการทหารบก ที่ กท 0403/041 ลง 27 ก.ค. 37 เรื่อง ขออนุมัติหลักการเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร
21. พระราชบัญญัติเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารและเครื่องแบบผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร พ.ศ. 2521.
22. พระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. 2503.
23. หนังสือ กรมกิจการพลเรือนทหารบก ที่ กท 0405/2325 เรื่องขออนุมัติการแต่งกายให้กับมวลชนของกองทัพบก 15 กรกฎาคม 2562.
24. คำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ 588 /2557 เรื่อง เครื่องหมายพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร ลง 8 สิงหาคม พ.ศ. 2557.
25. วิชิตา แก้วเชื้อ. การเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2562.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

พันเอก ประวิธ ธรรมชาติ

วัน เดือน ปีเกิด

11 กุมภาพันธ์ 2519

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2537

โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 35

พ.ศ. 2542

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 46

พ.ศ. 2552

โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 87

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2542 - 2544

ผู้บังคับหมวดรถถัง กองพันทหารม้าที่ 9

พ.ศ. 2546 - 2549

ผู้บังคับกองร้อยรถถัง กองพันทหารม้าที่ 9

พ.ศ. 2553 - 2557

ผู้บังคับกองร้อยฝึกรบพิเศษที่ 3 ค่ายฝึกการรบพิเศษประจัญดา

พ.ศ. 2557 - 2559

ผู้ช่วยฝ่ายยุทธการ กองทัพอากาศที่ 3

พ.ศ. 2560 - 2562

ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ 9

พ.ศ. 2562 - 2564

ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 35

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2565 - 2566

รองผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน กองทัพอากาศที่ 3